

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 48 (1831) 1992 m. gruodžio mėn. 8 d.

XXXVII METAI

Melbourne

ANYKŠČIAI

Ir jūs, Anykščiai, garsūs šiandieną,
Auginot dainių, kuris mums

dainavo,

Kursai prikėlė brolių ne vieną

Iš ilgo miego giesmėmis savo.

Maironis

Trikampyje, kur į Šventąją įteka Anykšta (kairysis intakas, 36.7 km. ilgio), 118 km. į šiaurę nuo Vilniaus ir 33 km. į vakarus nuo Utenos, nuo seniausių laikų yra įsikūręs Anykščių miestas ir dvaras. Vietovės senumą patvirtina proistorinių laikų radiniai, rašytiniai šaltiniai, o žmonių lūpose tebesą gyvi padavimai jos pradžia nukelia į pirmuosius Lietuvos monarchijos kūrimosi metus. Kai kurie mūsų mokslininkai ir rašytojai (E. Volteris, A. Vienuolis) bandė čia ieškoti pirmosios Lietuvos sostinės - Vorutos pilies; mat, Livonijos kronikose išlikę kai kurie aprašymai ir pastabos atitinka Anykščių apylinkes.

Vardas. Visi sutinka, kad Anykščių vardas, kilęs nuo Anykštos vardo upės, tačiau upės vardo kilmė nėra tinkamai išaiškinta; apie vietovės vardo atsiradimą yra keli padavimai bei žmonių samprotavimai. Pagal vieną jų lietuviai, matydami nuo kalno viršūnės didžiulį Rubilių ežerą, gėrėdamiesi jo gražumu, sakydavę: „Kaip delnas“, o iš jo ištekančią upelį - „kaip nykštys“ arba „o nykštys“ - iš čia ir Anykšta. Pagal kitą padavimą senovėje viena ūkininko dukterė skalbusi žlugtą toje vietoje, kur iš Rubikių ežero išteka upelis; kažkaip kultuve sudrožusi sau per ranką, skaudžiai užgavusi nykštį ir ėmusi šaukti „Onykštys!“ Zmonės dar ilgai kalbėję, kad „ot, nusimušė nykštį“ arba tiesiog - „O nykštį“. Pagal rašytojo A. Vienuolio užrašytą ar jo sukurtą padavimą Anykšta savo vardą gavusi nuo vieno nelaimingo įvykio, kai bajoro Nykščio žmona Ona Nykštienė, patyrusi, kad jos mylimas vyras žuvo kare, iš didelio sielvarto pasiskandinusi tame upelyje. Nuo tada upelį pradėję vadinti Onos Nykštienės vardu; ilgainiui vardas sutrumpėjęs ir telikusi „Onykštienė“, iš kurios ilgainiui išriedėjo Onykšta arba Anykšta.

Anykščių karališkasis dvaras žinomas jau prieš 1442 m. DLK Kazimieras, Šventojo tėvas belankydamas savo dvarus, 1442.XI.7 buvo atvykęs ir į Anykščius.

Kuriant nepriklausomą Lietuvą, anykštėnai buvo aktyvūs. Apie paskelbimo faktą jie patyrė 1918 m.

Poetas anykštėnas vysk. Antanas Baranauskas

kovo mėnesį. Tačiau pačią nepriklausomybę jiems atnešė Lietuvos kariuomenės I-sis pėstininkų pulkas, tada dar vadinamas tiesiog Lietuvių pulku. 1918 m. Anykščiuose sukurta valsčiaus komitetas su pirmininku gyd. Adomu Laskausku. Tačiau tų pačių metų gruodžio pabaigoje Anykščius buvo užėmę bolševikai, pridavę gyventojams daug žalos; šiame rajone veikė 15-sis latvių bolševikų pėstininkų batalionas, turėjęs apie 600 apdriskusį kareivių. 1919.V.19 minėtas lietuvių pulkas, vadovaujamas karininko K. Ladigos, išvijoj bolševikus iš Anykščių ir apylinkės. Pabėgo ir jų „revkomas“, nesusėjęs išvesti iš ūkininkų išplėštų grūdų. Apie tą atmintiną dieną rašytojas anykštietis Antanas Zukauskas-Vienuolis, kurį dabar savinasi bolševikai, taip rašė:

„Tik štai atuoکہ nuo Anykščių šilelio viena granata, kita, trečia, ketvirta... ir šen ir ten miestely ir už upės iškilo dūmų ir smėlio stulpai. -Tai lietuviai! -sujudo anykštėčiai. -Tai mūsiškiai! Mūsiškiai krapšto bolševikus! -džiaugėsi visi ir žiūrėjo į tą pusę, iš kur skrido granatos. Viena granata sprogo miestelio vidury, kita pataikė į bažnyčios sieną. Bet anykštėčiai nemanė bėgti nuo savųjų granatų ir lįsti į rūsius. Tik staiga:

„a-a-a ar nuneši mane jauną (per pusantrą valandėlės šimtą mylių?)...“

ir iš anykščių šilelio išsipylė dainuodamas pėstininkų būrys.

Pryšakyje jojo vyresnybė. Viena vora, atkišusi prieš save šautuvus, traukė per Anykščių, kalnus kelmuotus, pakalnes nuplikusias, kita ėjo nuo Keturkalnio į Užupiečius. Senelis patriarchas puolė ant kelių: jis sulaukė! Pasidarė mišinys - Valio lietuviai! - pirmas sušuko Aviža. -Valiol. Valiol. -jam pritarė visi, ir visi paspringo ašaromis... O kai pėstininkai suėjo į Jurzdiką, dabartinė Kauno gatvė... bet aš čia neapsiėmiau aprašyti - tam per menki mano gabumai. Pasakysiu tik tiek, kad viską, ką turėjo mergelės lelijėlės ir

geraširdės moterėlės, - viską atnešė ir vaišino pirmuosius Lietuvos dobilėlius-kareivėlius. Ne tik vaišino, bet ir tolimesnei kelionei įdėjo. O kai kareiviai, pagal savo vyresnybės įsakymą, norėjo atsilyginti, jos tik kvatojo ir daugiau į kišenes kimšo. Senelis Baltrus verkė kaip mažas. O kai jam parodė prajojantį pro šalį patį vyriausiąjį pulko vadą, jis jį peržegnojo, laimindamas tolimesniems žygiams. Brangi tai buvo anykštėčiams 1919 m. gegužės mėnesio 19 diena. Ir ilgai ilgai apie ją pasakos tėvai vaikams, seneliai anūkams.“

Atsidėkodami už išvadavimą, anykštėnai vieną miesto gatvę pavadino K. Ladigos vardu. Buvo įkurta komendantūra, valsčiaus savivaldybė, paštas, suorganizuota milicija, girininkija. Jau 1919 m. Anykščiai turėjo elektros šviesą.

1923 m. Anykščiuose buvo 3711, 1935 m. 3852, 1939 m. 4362 gyventojai. Nepriklausomybės metais miestas paaugo, apsitvarkė, pagražėjo. Buvo sutvarkytos gatvės, jų apšvietimas, nutiesti šaligatviai, pasodinta medžių. Anykščiai gavo Lietuvos II eilės miesto teises; miesto reikalus tvarkė gyventojų rinkta taryba su burmistru. Veikė apylinkės teismas, gimnazija, 3 pradžios mokyklos, liaudies universitetas, kelios bibliotekos, vaidintojų rateliai, chorai, knygynas ir kt. kultūrinės įstaigos. Anykščiuose buvo miesto ir valsčiaus savivaldybės, notariatas, policijos nuovada, girininkija, sveikatos punktas, vaistinė. Iš

ekonominių organizacijų gyvai reiškėsi žemės ūkio kooperatyvas, pieninė, pora smulkaus kredito draugijų; buvo daug krautuvų, urmo prekybos įmonių, 2 malūnai, amato dirbutvių, keli veltinių fabrikai, lentpiūvė, elektrinė. Brolių Karazijų vaisvynių fabrikas išplėtė savo gamybą ir Anykščių vynas tapo žinomas visoje Lietuvoje. Anykščiai ėmė garsėti ir kaip vasarvietė: puikus pušynas, Šventoji, Puntukas ir kitos įžymenybės traukė vasarotojus. Pastatyta kiek vasarnamių. Per Šventąją pastatytas gelžbetoninis tiltas. Veikė siaurojo geležinkelio ir autobusų susisiekimas.

Okupacijų metais Anykščiai skaudžiai nukentėjo. Buvo visiškai sugriautas miesto centras, susprogdintas tiltas per Šventąją, sudeginta nemaža namų. Iki 1962 m. Anykščiai žymia dalimi atstatyti. Per Šventąją pastatytas naujas gelžbetoninis tiltas, sugriautame miesto centre - Baranausko aikštėje - įruoštas miesto skveras, pastatyta naujų namų, kiti atremontuoti; naikinant sodybas, iš aplinkinių kaimų atvežta dalis ūkininkų namų. Buvusieji abudu malūnai perdirtbti į elektrines; yra ligoninė, pradžios ir vidurinė mokykla, rajoninės įstaigos. Karazijos vynu dirbtuvė pavadinta „Anykščių vyno“ vardu, išplėsta jo produkcija, pagaminant daugiau kaip milijoną litrų per metus; tačiau anykštėnams nedaug kas iš to lieka, nes anykštėnų vynos, pačios bolševikų spaudos pranešimu, išvežamas į „broliškas respublikas“. Iš buvusių kelių veltinių dirbtuvėlių sudarytas vienas veltinių fabrikas, gamina įvairiarūšių veltinius. Patys Anykščiai virto rajono, apimančio 843 km plotą, centru; čia suburti 29 kolchozai, I sovchozas su 4700 kolchozinių baudžiauninkų kiemų. 1957 m. Anykščiuose buvo apie 5000 gyventojų, 1959 m. 5442, iš kurių 2388 vyrai ir 3054 moterys. 1963 m. 6200 gyventojų.

Anykščių miestas išsistatęs Šventosios ir Anykštos santakoje, prie pušyno, labai gražioje, pakilioje vietoje. Pietinė miesto dalis, esanti tarp bažnyčios ir senųjų kapinių, vadinasi Jurzdikas. Seniau tai buvo bažnytinė nuosavybė; kadaise atskiras kaimelis su smulkiomis sodybomis, bet ilgainiui įaugo į Anykščių ribas. Vietovė dar vadinama ir kitais (senaisiais) vardais: *Kunigiškiais* darba *Karališkiais*; tai liudija, kad ji priklausė didiesiems kunigaikščiams bei karaliams. Senose, mūsų laikais jau nebelaidojamose, Jurzdiko kapinėse yra akmeninė koplyčia, kurioje palaidoti Burbiškio dvaro savininkų palaikai. Apie tos koplyčios statybą ir jos italą apysakoje „Vėžys“. Jurzdike yra gimęs didysis poetas anykštėnas vyskupas Antanas Baranauskas, „Anykščių šilelio“ ir kitų kūrinių autorius, kuris Kurzdiko laukuose ganė galvijus. Pagal senųjų jurzdikiškių pasakojimus prie vieškio į naująsias kapines dar tebestovį stori žilvičiai, iš kurių Antanukas savo žaidimo draugams sakydavęs „pamokslus“. I-jo pasaulinio karo metu dalis Jurzdiko gyventojų buvo laikinai persikėlę gyventi į Anykščių šilelyje esančius Slavės griovius. Šie vyrai vėliau labai aktyviai padėjo Lietuvos kariuomenės savanoriams Anykščius atvaduoti iš bolševikų.

(Nukelta į 4 p s l.)

APGAUTOJI LIETUVA

Lietuvoje partokratija ir buvusi nomenklatura (o kas tai yra, manau, daug aiškinti nereikia) nenori užleisti savo pozicijų ir stengiasi susigrąžinti visą turėtą valdžią. Tiesą sakant, tos valdžios ji ir dabar turi labai daug, nes naujos, demokratinės valdžios tėra tik daigai. Bet ir šiuos daigus nori išrauti senoji gvardija, išsaugojusi realią valdžią Lietuvos banke, savivaldybėse ir ministerijose. Ji tai daro labai nedorai: kelia žmonių nepasitenkinimą dabartiniu gyvenimu. Ir tai daro sąmoningai, dirbtinai blogindama tą gyvenimą, o per savo propagandos priemones - spaudą, radiją, televiziją - tvirtina, kad dėl visko kalta naujoji valdžia. Apgauti žmonės jau neskiria, kas iš tikrųjų šiuo metu valdo, kurie sunkumai yra neišvengiami, o kurie tyčia sukurti šiai dienai. O juk dabartinę ekonomiką ir žmonių gyvenimą smukdo būtent tie, kurie nori išsilaukyti senose savo kėdėse ir pakeitę tų kėdžių bei savo pažiūrų pavadinimus žūtbut valdyti ir kaimą, ir miestą.

Kaip jie tai daro? Mažindami darbo užmokesį, keldami kainas už prekes, netiekdami šilumos, palaikydami savivalę ir t.t. Jie nevengia net atvirai ir ciniškai trukdyti, kad Lietuva apsirūpintų kuro ir energetikos ištekliais. Per Lietuvos banką sutrikdžius įmonėms apmokėjimą už pateiktą produkciją, mokami perpus mažesni atlyginimai nei žmonės iš tiesų uždirba, o valstybės biudžetas negauna apie 40 procentų įplaukų. Dėl neatliktos kredito emisijos prarasta apie 30 milijardų rublių, o tai irgi labai atsiliepia pragyvenimo lygiui. Jis dirbtinai smukdomas.

Kuo labiau artėja rinkimai į Seimą tuo aršesni darosi buvsieji partokratai ir jų bendrininkai pakeliui į valdžią. Niekur pasaulyje taip nėra, kad prieš rinkimus būtų išaldomi atlyginimai, keliamos kainos pirmo būtinumo prekėms, tikintis dar didesnio žmonių susierzinimo. Mūsiškiai kairieji ministrai ir valdininkai, prisidengę kovos su infliacija lozungais, per keletą pastarųjų mėnesių visiškai išaldė užmokesčius ir pensijas, o infliacija, kaip ir reikėjo tikėtis, ne tik nesumažėjo, bet dar padidėjo. Apie 35 proc. pablogėjo pragyvenimo lygis. Dirbtinai padidinti mokesčiai už elektros energiją, planuoja gerokai padidinti kainas už šilumą. Tuo pačiu metu sumažinti žmonių atlyginimai. Kam kairiesiems to reikia? Kaip nors išsilaukyti valdžioje, įrodinėjant, kad valdo ne jie, o tie nelemti dešinieji. Jei kairiesiems pavyktų laimėti rinkimus, visą Lietuvos žmonių gyvenimą jie mielai grąžintų į senas vėžes, kaip buvo prieš 15-20 metų.

Parlamento kairiosios frakcijos (LDDP, liberalai, Tautos pažanga ir t.t.) per visą vasarą įnirtingai gynė

Gediminas Vagnorius

Lietuvos banko vadovybę, kuri yra priešiška Lietuvos žmonių interesams. Iki šiol neįvesti litai, nors tai buvo galima padaryti jau priešpusėmetį. O be jų neįmanoma suvaldyti vis didėjančios infliacijos, stabilizuoti gamybos. Bankas nesutvarkė pinigų apyvartos ir atsiskaitymų, todėl žemdirbiai ir pramonės įmonės už savo produkciją negauna pinigų. Jų neturėdamos negali pirkti žaliavų ir išmokėti atlyginimų. Tuomet mažinama gamyba, atleidinėjami iš darbo žmonės, kyla visuotinis nepasitenkinimas. O senajai partokratijai, pasislėpusiai po moderniais pavadinimais, šito nepasitenkinimo ir reikia, jis dar labiau kurstomas per „laisvą ir nepriklausomą“ spaudą. Ar tai ne piktybiška Lietuvos banko valdininkų veikla? Juk be banko kreditų šiandien neįmanoma pradėti ūkininkauti, net paprassčiausio namo pasistatyti.

Argi ne tyčia prieš pat rinkimus nutraukiamas šilto vandens tiekimas tada, kai tūkstančiuose butų šąla maži vaikai, ligoniai ir seneliai? Argi ne tyčia branginama duona ir cukrus, o iš parduotuvių nyksta būtiniausi produktai, kai sandėliai lūžta nuo visokių prekių? Tyčia taip daro ne naujoji valdžia, kuri nuo 1991 metų pabaigos neturi valdžios, o senieji valdininkai lyg pajuokai žmonėms numesdami Lietuvos nepriklausomybę it pliką kaulą: norėjęt nepriklausomybės, tai dabar graužkit.

Kai atkūrėme nepriklausomą valstybę ir įvedėme rinkos ekonomiką, atrodė, kad viskas bus gerai, reikia tik visiems sąžiningai vykdyti naujus įstatymus ir visas numatytas reformas. Atsitiko priešingai. parlamente persvarą pamažu įgijo kairieji - senosios politinės struktūros, ir mums neužteko deputatų balsų, kad būtų galima sukurti naują vykdomąją valdžią ir naujus teismus. Naujai santvarkai reikia ir naujos valdžios, be kurios nebus nė tvarkos, reikalingos gyvenimui stabilizuoti. Nauja vykdomoji valdžia ir nauji teismai yra būtina sąlyga, kad reformos vyktų ne popieriuje, o realiame gyvenime. Tiek daug kasdienių sunkumų žmonės užgriuvo ne todėl, kad pradėtos vykdyti reformos, kaip mėgina įtikinti kairieji, o todėl, kad tie buvo išsaugoję realią valdžią, ypač prieš rinkimus. Be tvirtos vykdomosios valdžios plinta savivalė ir vagystės. Vis daugėja pareigūnų, kurie rūpinasi tik savo, o ne valstybės ar žmonių reikalais. Ir jie nebaudžiami.

Kokios politinės grupuotės suinteresuotos, kad klestėtų netvarka ir korupcija? Aišku, tos, kurios iš to pelnosi. Kas vadovauja prekybos monopliams, Lietuvos energetikos

ministerijai, kuri iki liepos mėnesio nesudarė naftos ir dujų tiekimo sutarčių ir pasmerkė žmones mokėti nežmoniškai kainas už kurą ir energiją? Kas turi įtakos pramonės ir žemės ūkio įmonėms? Kas statina, kad Bankas nieko neveiktų? Tai tos pačios prokomunistinės jėgos ir buvusios kompartijos grupuotės Parlamente, kurios praėjusią vasarą sutrukdė pakeisti energetikos ministrą, Banko vadovus, blogai dirbančius savivaldybių ir kitų žinybų vadovus. Juos mato visi, kurie nori matyti tiesą, o ne melą, ne pigius prokomunistinės propagandos triukus. Propagandinė mašina atliko savo darbą ir darbar tyli, nors gyvenimas vis blogėja, pragyvenimo lygis krenta, nes kaip minėjau, jis dirbtinai smukdomas. Kairieji galutinai įsitvirtino Parlamente ir diktuoja savo valią, daro savo sprendimus. Dabartinė padėtis prieš rinkimus turi būti įvardyta tikrais žodžiais - tai sąmoningai ir organizuotai vykdoma gyvenimo bloginimo kampanija.

Neapgaukinėjame savęs - Lietuvoje valdžia vis ta pati, prokomunistinė. Manau, suprantate, kodėl Santara „Už demokratinę Lietuvą“ privalo laimėti rinkimus į Seimą. Ir mes laimėsime. Tada galėsime paskubinti ekonomikos reformą, kuri dabar įstrigo dėl korupcijos ir savivalės.

Mums reikia sparčios, bet įstatymais paremtos privatizacijos. Ji leis sureguliuoti rinką, kad ši pradėtų veikti dirbančių žmonių labui, o ne spekuliantų ir grobstytojų naudai. Grobstoma tada, kai privatizuojama ne pagal įstatymus.

Dabar plintanti bevaldytė griaua ūkį, o rinkos ekonomiką paverčia tik rinkos parodija, kuri dėl nežaboto savivaliavimo vargina žmones. Dabartiniai savivaldybių ir Vyriausybės įstatymai yra netikę, todėl iki šiol rajonuose neveikia valstybinė valdžia, ministerijos atstovauja ne žmonių, o įmonių interesams. Turėdami Seime daugumą, pagaliau pakoreguotume įstatymus taip, kad Vyriausybei būtų suteikti būtini įgaliojimai tęsti ir kontroliuoti reformas. Iki to laiko, kol bus padarytas naujas Lietuvos administracinis-teritorinis paskirstymas ir įvyks rinkimai į savivaldybes, būsimam Prezidentui ir Vyriausybei turi būti suteikta teisė šalinti iš pareigų miestų ir rajonų valdybų vadovus, jei dėl jų kaltės nebus paisoma įstatymų ir vilkinama reforma.

Priimdami valstybės tarnautojų įstatymą, iš esmės sustiprintume administracinę ir baudžiamąją jų atsakomybę už pareigų nevykdymą. Jei valdininkai padarė didelių pažeidimų, būtina atimti iš jų teisę toliau dirbti valstybinėse įstaigose ir organizacijose.

Reikia iš esmės pertvarkyti ir prokuratūrą. Ji neturi kelti ekonominių bylų kaip yra dabar, kad vėliau, paveikta kokios nors grupės asmenų, pati jas nutrauktų. Tik reorganizavę vykdomąją valdžią ir prokuratūrą, pajėgsime tuoj pat sustabdyti korumpuotų žmonių grupių siautėjimą ekonomikoje.

(Nukleta į 5 p s l.)

ĮVYKIAI

Paskirtas Lietuvos katalikiškų organizacijų dvasios tėvas. Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko kardinolo V. Sladkevičiaus sprendimu kunigas Robertas Grigas rugpjūčio 26 d. buvo atleistas iš Kauno tarpdiecezinės kunigų seminarijos dvasios tėvo pareigų ir paskirtas visų Lietuvos katalikiškų organizacijų dvasios tėvu. Kunigui R. Grigui buvo taip pat patikėtos ir Kauno arkivyskupijos katalikiškų masinės informacijos priemonių vadovo pareigos.

Lietuvos vyskupų konferencijos posėdis. Rugpjūčio 18 d. Kauno arkivyskupijos kurijoje vykusiame Lietuvos vyskupų konferencijos posėdyje kardinolas V. Sladkevičius, Vilniaus arkivyskupas A. Bačkis bei visi Lietuvos vyskupai išsamiai aptarė bažnytinės teisės reikalavimą, draudžiantį kunigams atlikti viešąsias pareigas, susijusias su civilinės valdžios naudojimu. Pažodžiui ši norma skamba taip: „Dvasininkui draudžiama imtis viešųjų pareigų, kurios susijusios su dalyvavimu pasaulietinės valdžios vykdyme“. Svarstyta, kokį sprendimą priimti dėl gautų pareiškimų leisti kunigams kelti savo kandidatūras į būsimąjį Seimą. Vyskupų konferencijos pirmininkas kardinolas V. Sladkevičius pasiūlė popiežiaus vizito į Lietuvą temą „Kalno palaiminimai“. Ši tema, kardinolo nuomone, geriausiai nusakytų mūsų tautos ir Bažnyčios praeitį ir dabartį. Vyskupai derino galimas popiežiaus apsilankymo vietas, kurios galutinai bus nustatytos kartu su Apaštalo Sosto delegatu. Vyskupas S. Tamkevičius referavo apie pasiruošimą naujiems mokslo metams. Visos Lietuvos mokyklos bus aprūpintos naujais tikybos vadovėliais, skirtais pirmoms šešioms ir XI-XII klasėms. Pagal naujus vadovėlius parengtos naujos mokytojų programos. Kadangi vadovėlių kaina bus gana didelė, patariama juos pardavinėti ne paskiriems mokiniams, bet mokykloms. Kultūros ir švietimo ministerijos vyriausybiniam nutarimui parengtas projektas. „Dėl konfesinių iki mokyklinių įstaigų ir bendrojo lavinimo mokyklų“ buvo pripažintas nepriimtiniu dėl daugybės nepakankamai aiškiai apibrėžtų dalykų.

Baltarusija nori išsiųsti 29 lenkų kunigus. Lenkijos spaudos duomenimis, Baltarusija ketinanti išsiųsti iš šalies 29 lenkų kunigus, jeigu šie per 14 dienų savo valia patys nepaliks krašto. Varšuvos laikraštis „Nowy Swiat“, remdamasis informacija iš Baltarusijos, rašo, jog valdžios atstovai asmeniškai paaiškino dvasininkams, jog jie būsia jėga nugabenti prie sienos, jeigu nepaklūsia nurodymui išvykti. Lenkijos užsienio ministerijos atstovas spaudai atsisakė komentuoti įvyki.

Vyskupų komiteto Rytų reikalams bendradarbis paaiškino, jog lenkų dvasininkai Baltarusijoje yra nepavaldūs Lenkijos vyskupų konferencijai. Jau ir anksčiau Baltarusijos valdžia ne sykį kaltinusi šiuos kunigus esant „polonizacijos agentais“. Jiems taip pat buvę nurodyta laikyti šv. Mišias rusų kalba net ir tose srityse, kur gyventojų daugumą sudaro lenkai.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisyti savo nuožiūra.

Published by E. Sidlauskas
22 Stradbroke Dve.,
St. Albans. 3021
President of the Lithuanian
Catholic Federation

Rinkimai ir po rinkimų

Netikėtai stiprus A. Brazausko vadovaujamos demokratinės darbo partijos laimėjimas pirmojo rato seimo rinkimuose. Negavo vietų centro politiniai judėjimai.

Lietuvos pirmieji pokomunistiniai seimo rinkimai vyko spalio 25 d. Pirmame rate stebėtinai stipriai laimėjo demokratinė darbo partija LDDP, buvusi Lietuvos komunistų partija, atsiskyrusi nuo Sov. Sąjungos komunistų partijos. Ji žymiai pralenkė santarą „Už demokratinę Lietuvą“, o centro politinis judėjimas nesurinko reikalaujamų keturių nuo šimčių visų balsų, todėl negavo nė vienos vietos seime. Juo nuostabiau, kad centristai buvo išstatę stiprius, visuomenei žinomus kandidatus.

Kodėl taip atsitiko? Daugelio nuomone, didelės įtakos turėjo sunki krašto ekonominė būklė, gera LDDP organizacija, jos sugebėjimas pasinaudoti žmonių nepritekliais, pažadai išvesti iš ekonominių sunkimų. Rusijos dalyvavimas rinkimuose ir pagaliau Sąjūdžio susiskaldymas. Turbūt taiklus premjero A. Abišalos pastebėjimas, kad dešinieji ir centristai nesuvokė, jog jie dar tebeturi bendrą priešininką.

Pakartotinai rinkimai lapkričio

15 d. vyko 61-je vienmandatinėje apygardoje. Grumsis kiekvienoje apygardoje du kandidatai, daugiausia balsų surinkę pirmajame balsavimo rate. Šiame balsavime dalyvaus 57 santaros „Už demokratinę Lietuvą“ kandidatai. Jų priešininkai beveik visi bus LDDP kandidatai.

Toronto dienraščiai „The Toronto Sun“, „Globe and Mail“, „The Toronto Star“ spalio 27 d. laidoje informavo savo skaitytojus apie Lietuvos seimo rinkimus tokiais pranešimų pavadinimais: „Buvę raudonieji laimi Lietuvoje balsavimus“, „Buvę komunistai laimi Lietuvoje“, „Buvę komunistai pirmąją lietuvių rinkimuose“.

Šių laikraščių komentaruose netikėta buvusių komunistų sėkmė priskiriama blogoms ekonominėms krašto sąlygoms. Beveik neveikia centralinis šildymas, gamyba nukritusi 30 nuošimčių, kainos pakilusios 2000 nuošimčių. Pati balsavimo diena priminusi žmonėms sunkumus: buvo šalta, snigo, žmonės turėję pėsti eiti balsuoti, nes beveik nesą benzino.

Yra vilčių, kad Lietuva ir po tokių seimo rinkimų neatsizadėsianti nepriklausomybės kelio ir pradėtų reformų. A.

Brazauskas, laiminančios partijos vadovas, Lietuvos komunistus atskyręs nuo sovietų komunistų ir įsijungęs į jėgas, kovojančias už nepriklausomybę.

Rinkimų rezultatai esą didelis smūgis Vytautui Landsbergiui, kuris vadovavo laisvės kovai ir pats tapo nepirklausomos Lietuvos įvaizdžiu. Tačiau jo politinė karjera nesanti baigta. Jis dalyvaus prezidentiniuose rinkimuose.

„New York Times“ spalio 27 d. laidoje taip pat išspausdino informaciją apie buvusių komunistų laimėjimą. Šiame dienraštyje iškeliama Sąjūdžio jėgų susiskaldymas ir ekonominiai sunkumai, privedę prie buvusiųjų laimėjimo. Tačiau, rašoma, nesitikima, kad bus sustabdytos ekonominės reformos, gal jos būsiančios sulėtintos, o valstybinėms įmonėms teikiama finansinė parama.

Lietuvos žmonių atsiskūrimas į buvusius komunistus, pasak laikraščio, gali turėti platesnės reikšmės. Jeigu Lietuvoje, kuri buvo laikoma labiausiai siekianti demokratijos ir laisvos ekonomikos, taip įvyko, kas atsitiks pvz. Rusijoje ir Ukrainoje, kai ten vyks nauji rinkimai. „T.Z.“ Nr. 45

Dar vienas žemdirbių apgaulinėjimo būdas

Kad taip iš tikrųjų yra, pailiustruosiu pavyzdžiu. Praėjusių metų pabaigoje JAV skyrė 100 tūkst. tonų grūdų paramą ūkininkams. Tai sudarė apie 100 mln. rb arba 2 mln. dolerių. Tačiau tą paramą ūkininkai pradėjo gauti tik pavasarį, kai doleris kainavo jau ne 50, o 130 rb. Tokiu būdu ūkininkams iš tikrųjų teko tik 0,77 mln. dolerio, o kiti 1,23 mln. dolerių nusėdo bankuose. Oficialiai vėlavimo priežastis buvo aiškinama, kad nepavyko laiku sutvarkyti apskaitos valdžios grandyse, kad nebuvo kreditų išpirkti grūdus. Paaiškinti lengva, o iš tikrųjų buvo suinteruosuotų asmenų tą paramą išduoti jau 2,6 karto nuvertėjusiais rubliais.

Kaip buvo pranešta, šių metų rugpjūčio mėnesį iš Vakarų Europos vėl gauta parama ūkininkams grūdais - iš viso už 140 mln. rb. Tuo metu JAV doleris kainavo 150 rb. O dabar, spalio mėnesį, doleris vertinamas 250 rb., t.y. šie 140 mln. rb atpigo 60 proc. Kol ta parama pasieks ūkininkus, jos iš tikrųjų liks mažiau negu pusė. Kita pusė vėl liks bankuose. Išvada labai paprasta. Infliacija yra nelaimė ūkininkams, visiems žemdirbiams ir savotiškas pasipelnijimo šaltinis bankininkams. Atrodo, remiame, maitiname vienus, o ryja, tunka kiti. Šios skriaudos ūkininkai nepatirtų, jei parama būtų fiksuojama ne rubliais ar talonais, o konvertuojama valiuta, ir kad ta valiuta būtų skirstoma ūkininkams.

Sigitas Brūzga
(„L.A.“ Nr. 208⁹)

Spaudos gniaužimas prasidėjo

Anykščių rajono laikraštis „Anykšta“ atstovavo pasikeitusios pavadinimą kompartijos ir vietinės valdininkijos interesams, bet buvo leidžiamas ir „Žiburys“ - dešiniojos krypties laikraštis. Jame buvo kalbama apie nepriklausomos valstybės kūrimą, atskleidžiami tikrieji „buvusiųjų“ tikslai.

Prieš Seimo rinkimus „Žiburys“ pasklido ir Kupiškio rajone. Vis dėlto laimėjusieji I rinkimų turą sugalvojo, kaip gesinti šį žiburėlį - pasitelkė Spaudos kontrolės valdybą, prokuratūrą, Anykščių rajono valdybos pareigūnus ir „Žiburio“ leidimą sustabdė. „Akcija“ padaryta ne įstatymais, raštiškais nurodymais remiantis, o įsakimais telefono skambučiais - Anykščių spaustuve atsisakė spausdinti „Žiburį“, o Ukmergės spaustuvininkai - net rinkimų biuletenį.

Įsismarkavę „veikėjai“ nutildė jiems nepatinkantį laikraštį, pasak jų, nelegaliai leista „pogrindinį“. O juk „Žiburys“ yra oficialus leidinio „Baltų ainiai“ priedas (steigimo liudijimo Nr. 207A).

„Kaip ir anais, dar nepamirštais laikais, taip ir dabar belieka vienintelė galimybė tiesos žodį skleisti tik per bažnyčią“ - rašo savo pareiškime Anykščių politinių organizacijų atstovai.

(„L.A.“ inf. Nr. 222)

Kaip paspartinti Lietuvos priėmimą į Europos Tarybą?

Tai ir norėjo išsiaiškinti Lietuvoje dvi dienas viešėjęs Europos Tarybos (ET) politinio direktorato direktorius Hansas Peteris Furreris bei šio direktorato patarėjas Jeanas Liusas Laurensas. Lietuva - kol kas vienintelė iš Baltijos valstybių, susilaukusių šios organizacijos atstovų. Svečiai Lietuvos URM spaudos konferencijoje pasakė tikisi, kad į ET Lietuva bus priimta vasario mėn. ET parlamentinėje asamblėjoje. H.P.Furreris sakė „Mūsų vizitas į Lietuvą - Lietuvos priėmimo į ET proceso dalis. Su parlamentarais ir partijų atstovais aptarėme, ką galime padaryti pagreitinant pilnateisę Lietuvos narystę ET. Europos taryba - 1949 m. sukurta organizacija, suvienijusi parlamentinės demokratijos Europos šalis. Pagrindiniai ET tikslai trys - parlamentinės demokratijos, kaip žmonių laisvės sąlygos, įgyvendinimas, žmogaus teisių apsauga ir nepriklausomų teismų sistemos sukūrimas. Šį savaitgalį Lietuva žengs reikšmingą žingsnį Europos integracijos link - rinkėjai išrinko naują Parlamentą ir paskys savo nuomonę dėl Konstitucijos projekto. Tuomet jūsų šalyje bus visiškai įgyvendinta parlamentinė demokratija. Lietuvoje žmogaus teisių srityje jau daug kas padaryta, tačiau turi būti padaryta dar daugiau“.

Atsakydamas į žurnalistų klausimus, H.P.Furreris pasakė: „Žmogaus teisių reikalavimai Europoje labai griežti. Turi būti laikomasi ET konvencijos dėl žmogaus laisvės. Ši konvencija - ne tik žmogaus teisių katalogas, bet ir kontrolės mechanizmas - kiekvienas žmogus gali išdėstyti savo skundus. Juos būtina reikia išnagrinėti. Mes turime susipažinti su norinčios įstoti į EB šalies įstatymais - ar jie atitinka žmogaus teisių konvenciją?

Lietuvoje mums kelia abejones kelios sritys. Pavyzdžiui, ar lengva kreiptis į teismą; nepriklausomų teismų sistemos funkcionavimas; ar pateisinami kai kurie administraciniai aktai. Mes taip pat kalbame apie laisvos spaudos Lietuvoje funkcionavimą - šis klausimas ypač aktualus. Pavyzdžiui, ar žmonėms bus leista turėti privačius TV kanalus. Kita problema - dėl privatizacijos kylantis nuosavybės klausimas“.

Kaip atrodo Lietuvos nacionalinių mažumų padėtis palyginti su Latvijos ir Estijos? ET atstovas pasakė, kad sveikina Lietuvą ir jos labai demokratišką politiką tautinių mažumų atžvilgiu. EB traktuoja Baltijos šalis ne kaip visumą, bet vertina kiekvieną šalį

TRUMPA ATMINTIS

Vytautas Landsbergis jubiliejaus proga Maskvos televizija daug kalbėjo apie Lietuvą. Buvo pabrėžta, kad sakyti, jog V.Landsbergis priešiška nusiteikęs prieš demokratinę Rusiją, jos prezidentą Borisą Jelciną, kaip kartais teigia jo politiniai varžovai, būtų neteisinga. V. Landsbergio vadovaujamas Sąjūdis iškovojo Lietuvai nepriklausomybę. Lietuvos Parlamento vadovas, daugumos politikos apžvalgininkų nuomone, politikoje - nejmanomybių siekimo mene - moka rasti išeitį iš beveik beviltiškų situacijų. Tačiau V. Landsbergis „kartais būna pernelyg griežtas Rusijos atžvilgiu“. Ypač ryžtingai jis reikalauja kuo greičiau išvesti Rusijos kariuomenę iš Lietuvos.

Be to, buvo pranešta, kad Lietuvoje mokesčiai už butą padidės keletą kartų, žinoma, nepaaiškinant priežasčių. Kalbėjęs diviziono štabo viršininkas pasiskundė, kad už

atskirai. Lietuvoje, jos laimei, ne lietuvių yra santykinai nedaug, palyginti su Estija ir Latvija. ET supranta, kaip svarbu šioms šalims atkurti savo valstybingumą. Kitakalbių mažumos turi turėti visas žmogaus teises ir galėti integruotis į šias valstybes. Pilietybės gavimo klausimas nėra žmogaus teisių klausimas.

Kaip svečias vertina Lietuvos Konstitucijos projektą? H.P.Furreris pasakė, kad ET ekspertai jau galėjo patarti Konstitucijos autoriams. Be to, joje ateityje bus galima daryti pataisas, siekiant ją patobulinti. Užvakar atskridę į Vilnių svečiai bandė pamatyti rinkimų kampanijos ženklus, tačiau pamatė jų labai nedaug. Vėliau jiems buvo paaiškinta, kad pagrindinė rinkimų kova vyksta TV ir radijuje.

Aurimas Drižius („LA“ Nr.206)

rublius nieko negalima pirkti, kad už jų vartojimą numatyta baudžiamoji atsakomybė (!?), ir todėl keisti rublius jis priverstas siūsti civiliais rūbais persirengusius karininkus į turgų (kodėl ne į banką?). Buvo parodyta, kaip blogai Lietuvoje gyvena kariškiai, ir po to tas pats karininkas „labai logiškai“ pareiškė, kad jeigu jiems nebus sudarytos geros sąlygos Rusijoje, jo pulkas niekur iš Lietuvos nevažiuos.

Tačiau įdomiausias buvo argumentas, naudodamasi kuriuo diktore bandė įrodyti, kad „Rusija galėtų tikėtis minkštesnės Lietuvos pozicijos“, sprendama kariuomenės išvedimo problema. Pasirodo, Rusija „pirmoji pripažino Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybę“.

Trumpa atmintis. Mes gerai prisimename, kad pirmoji buvo Islandija.

„L.A.“ Nr. 205

Du Panevėžio šviesuoliai

Panevėžyje gyveno ar ten išaugo daug šviesių žmonių, kurių vardai, lyg žvaigždės, žiba mūsų kultūros, meno ar literatūros istorijoje. Verta juos kai kada prisiminti, parodyti juos jaunai kartai, kad iš jų mokytųsi, semtųsi stiprybės ir tęstų jų darbus mūsų tėvynės gerovei.

Siame straipsnyje susipažinsime su dviem Panevėžio šviesuoliais, būtent su kun. Julijonu Lindė-Dobilu, nuo kurio gimimo šiemet sukanka 120 metų, ir su muziku - chorvedžiu Mykolu Karka, nuo kurio gimimo - 100 metų. Jie abu darbavosi Panevėžio gimnazijoje, kurią tuo laiku ir aš lankiau, ir todėl juos gerai pažinau.

1. Kun. J. Lindė-Dobilas didelę gyvenimo dalį kunigavo Latvijoje, bet jo svajonė buvo dirbti Lietuvoje. Kai susikūrė Rygos vyskupija, ir jis pasidarė jai pavaldus, jis, kaip lietuvis, 1922 m. grįžo į nepriklausomą Lietuvą, pasilikdamas Rygos vyskupijos kunigu, ir įsidarbino Panevėžio gimnazijoje, norėdamas pasišvęsti literatūriniam darbui. Kunigystės jis neatsisakė (tai reikia ypač pabrėžti) ir liko ištikimas Bažnyčiai iki mirties. Panevėžio gimnazijoje jis dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą, o 1926 m. buvo paskirtas gimnazijos direktoriumi ir tas pareigas ėjo iki mirties 1934 m.

Kun. J. Lindė-Dobilas daug nusipelnė lietuvių literatūrai: paprašė romaną „Blūdas“, dramas „Sirdis neištūrėjo“ ir „Kur laimė?“,

Rašo kun. Ant. Valantinas

studiją „Ar paseno Tenas?“, daug straipsnių įvairiais literatūros, meno ir kultūros klausimais. Ypatingas jo nuopelnas yra vadovavimas „Meno Kuopai“, kuri išugdė daug žymių mūsų tautos rašytojų, menininkų, mokslininkų ir kultūros darbuotojų. Jis, lyg Vaižgantas, ieškodavo moksleivių sielose „briliančių“, t.y., talentų ir stengėsi padėti, kad jie išsiskleistų, tobulėtų. Jei ir aš sugebu šiek tiek eiliuoti, kai ką parašyti, tai turiu būti jam dėkingas. Jis pirmas įvertino mano literatūrinį rašinį, ne tik pastatydamas penketuką, bet ir pastebėdamas: „Daug jausmo, nuoširdumo - štai už ką rašinys girtinas“. Toks įvertinimas man suteikė pasitikėjimo savimi, ir tai buvo akstinas nemesti plunksnos. Reikia pažymėti, kad kun. J. Lindė-Dobilas labiausia vertino tuos rašytojus, kurie visa, ką rašė, pergyveno savo širdyje, o tokie, jo nuomone, buvo J. Biliūnas, kun. A. Strazdelis, kun. A. Vienažindys, Maironis ir kt.

Nors kun. J. Lindė-Dobilas jau nebėra mūsų tarpe, bet jis liko mums lyg kelrodis, vedąs į naujus literatūros ir meno barus, kad tęstume jo darbus.

2. Muzikas - chorvedis Mykolas Karka taip pat yra viena iš šviesių Panevėžio asmenybių. Jo gimimo 100-sias metines paminėjo ne tik Panevėžio, bet ir Lietuvos spauda.

O prisiminti jį yra už ką: jis beveik 70 savo gyvenimo metų paaukojo muzikai, dainai, vaidybai. M. Karka dėstė muziką ne tik gimnazijoje, bet ir kitose miesto mokyklose, vadovavo chorams, vargonininkavo katedros bažnyčioje, buvo primininkas „Aido“ ir „Dainos“ draugijų. Žodžiu, jo veikla - įvairiapusė. Jis savo gyvenimu pagrindė posakį: „Kas myli muziką, dainas, tas negali būti blogas žmogus“. Iš tiesų, jis buvo visuomet giedrios nuotaikos, švelnaus ir ramaus būdo, pilnas nuoširdumo, linkęs visiems padėti. Todėl nenuostabu, kad ir jo šeima buvo pavyzdinga: jo vaikai buvo aktoriai, o anūkai darbuojasi muzikos ir meno srityse.

Taigi, šie du Panevėžio šviesuoliai rašytojas kun. J. Lindė-Dobilas ir muzikas - chorvedis M. Karka, kurių gimimo sukaktis šiemet minime, mūsų tėvynei visados bus brangūs, kaip ir kiti panevėžiečiai, su kuriais jie kartu darbavosi: rašytoja G. Petkevičaitė-Bitė, skulptorius J. Zikaras ir kit. Te jų šviesūs gyvenimai skatina mus eiti jų pramintu keliu, kurti dvasines vertybes, mylėti muziką, giesmę dainą!

*Sviesuoliai mūsų! Lyg dangaus žvaigždės,
Apšvieskit žemės ūkanotą kelią!
Te Jūsų raštai mums stiprybę teikia!
Te giesmės, dainaos tamsumas įveikia!*

Kun. Ant. Valantinas

Jis buvo mūsų tėvas

(Skiriu kun. J. Lindė-Dobilui 120-tosioms gimimo metinėms)

*Koks gražus man Panevėžio miestas,
Prie Nevėžio krantų išsidėstęs!
Čia prabėgo mano jaunos dienos,
Vakarai, slaptingos mėnesienos.*

*Čia gimnaziją lankiau berniukų.
Uolūs pedagogai mus formavo,
O darbštumo mums tada netruko,
Nes svajojom pasiekti tikslą savo.*

*Lindė-Dobilas mums tėvas buvo,
Nes visus mus auklėjo, mylėjo,
Nors išdykeliams nekartą kliuvo:
Jiems rūstesnio žodžio negailėjo.*

*Mes žinojom, kad jis literatas,
Kad parašė „Blūdą“, taip pat dramų.
Todėl gerbėme jį lyg Sokratą,
Lyg šventovė buvo mums jo namas.*

*Ragino pamilti jis Vienažindį
Ir Strazdelį, taip pat ir Maironį.
Nemylėjo dirbtinumo Lindė:
Kas iš sielos - tai pagal jo skonį.*

*Kiek poetų, kiek garsių kūrėjų
Lietuvai išugdė „Meno Kuopa“!
Jon jis visą savo sielą dėjo,
Bėrė išminties perlus lyg kruopas.*

*Tad už tai mes tarkime jam ačiū!
Te vis gėlės ant jo kapo žydi!
Kaip seniau jis mus formavo klasėj,
Taip dvasia jo te visad mus lydi!*

Australijos Lietuvių Dienos

Naujų Metų balius

Kaip jau buvo skelbta naujųjų Metų sutikimo balius įvyks gruodžio 31 d., Bankstown Civic Centre. Bilietus ir stalus prašau užsisakyti pas Ireną Zakaraskienę, 77 Moxhams Rd., Winston Hills, NSW, 2158, tel. (02) 639 6744. Stalai bus rezervuojami pagal užsakymo eilę, ir tik užmokejį už bilietą. Čekius rašyti „Australian Lithuanian Festival“ vardu.

Bilietų kaina (įskaitant šampaną): su vakariene - \$38, be vakarienos - \$18 (šių skaičius ribotas). Gėrimai gaunami vietoje; pagal salės nuostatus savų atsinešti neleidžiama.

Dalyvaukim visil

Dienoms artėjant matosi, kad visuose renginiuose bus rekordinis dalyvių skaičius, ypač didžiausiuose koncertuose. Dainų Šventėje laukiama apie 150 choristų, o Tautinių Šokių Šventėje net apie 200 šokėjų. Didžiausias kontingentas iš Melbourne, taip pat atvyksta Adelaidės, Brisbanės, Canberros, Geelongo ir Sydnėjaus grupės. Sporto Šventėje dalyvių žada būti apie 300. Matomai įvairūs vienetai idėjo labai daug pastangų, kad galėtų Dienose dalyvauti. Įvertinkime jų pastangas - atvykime visi į visus renginius, kad ir žiūrovų skaičius būtų rekordinis. Visi renginiai pradedami punktualiai.

Dėmesio fotografams

Jei kas norėtų fotografuoti ar filmuoti ALD renginius prašom iš anksto susitarti su ALD Rengimo Komitetu. Praeityje yra gauta

nusiskundimų, kad nekontroliuotas fotografavimas/filmavimas labai trukdo netik žiurovams, bet ypač koncertų/renginių atlikėjams. Kreiptis į A. Migų, 187 Bettington Rd., Carlingford, NSW, 2118. Tel. (02) 630 3636.

„Harbour Criuse“

Kviečiame visus, jaunos ir vyresnius, praleisti malonų ir linksmą vakarą puikioje aplinkoje - paplaukyti laivu Sydnėjaus uoste. Sydnėjaus miestas ir uostas ypač patinka gražiai atrodo vakare, tad

Šarūnas Marčiulionis - NBA žvaigždyne

NBA paskelbė pavardes 36 krepšininkų, kurie rimčiausiai pretenduoja žaisti šio sezono „žvaigždžių“ rungtynes Rytai - Vakarai. Siame žvaigždyne yra ir Šarūno Marčiulionio („Golden State Warriors“) pavardė. Tai - ypač patinka įvykis šio krepšininko gyvenime. Dalyvauti NBA „žvaigždžių“ mače - didžiausia garbė kiekvienam žaidėjui.

Kita gera žinia iš Oklendo: trečiadienį gydytojai išėmė iš Šarūno kojos „vinis“. Jis tikisi, kad šio mėnesio pabaigoje jau tvirtai stovės ant abiejų kojų ir galbūt galės žaisti. „LA inf.“

atvykit, kas tik galit, draugų buryje pasidžiaugti gražiais vaizdais. Ypač kviečiami svečiai iš kitų miestų ir užjūrio.

Plaukymas įvyks sekmadienį, gruodžio 27 d. Išplaukiama iš Jetty No 4, Circular Quay, 8v.v. punktualiai, grįžtama 12 val. Kaina \$25. Atsivešti savo gėrimus.

Harbour Criuse organizuoja Sydnėjaus Sporto Klubas „Kovas“. Bilietus bus galima gauti Lietuvių Klube gruodžio 26 d. Sporto Šventės registracijos metu (nuo 12 val.) arba prie laivo. Patariam įsigyti anksčiau. Norintieji galės nuo Klubo į Circular Quay vykti autobusu - iš Klubo 6.45v.v., ir grįš į Klubą po plaukymo. Norint daugiau informacijų kreiptis į Petrą Andriejūną, tel. (02) 680 3389.

Tautinių Šokių Šventė

Kaip matoma iš programos beveik visi parengimai vyksta Bankstowno apylinkėje. Išimtis tautiniai šokiai - Homebushe. Nors ši salė netoli ir mašinoms pastatyti daug vietos nuvažiavimui palengvinti bus užsakytas autobusas. Autobusas išvažiuos iš Lietuvių klubo punktualiai 6.45v.v. Šventei pasibaigus, grįš atgal į klubą. Kaina \$4.

Motelis

Jei dar kas nori užsisakyti nakvynę, rekomenduojam Greentree Inn. Arti, patogų, gražūs kambariai, gera kaina - \$65 už dvigubą kambarį vienai nakčiai. Kreiptis į Greentree Inn, Cnr. Hume Highway & Strickland St., Bass Hill, tel. (02) 754 1099, fax (02) 754 1278.

ALD Inf.

Apmokami skelbimai

Siuo informuoju Lietuvos spaudos skaitytojus, kad esu igaliojęs priimti prenumeratą grynais ar asmeniškais, australiškais čekiais už sekančius laikraščius:-

„Gimtasis Kraštas“ - oro paštu - \$49 USD, mažiausiai \$55 AUD. Čekiai turi būti adresuoti „Gimtasis Kraštas“.

„Karys“ - oro paštu - \$38 AUD, čekis adresuotas „Karys“.

„Lithuanian Weekly“ - anglų kalboje - \$48 AUD. Čekius adresuoti „Lithuanian Weekly“. Visus užsakymus siūsti A. Kramiliui - 83 Queen St, Canley Vale, NSW 2166 Australia.

Visiems Lietuvos spaudos skaitytojams linkiu sveikatingų linksmų šv. Kalėdų ir Naujųjų 1993 Metų
A. Kramilius

ANYKŠČIAI

(Atkelta iš 1 p s l.)

Anykščių miesto vakarinė dalis, esanti Šventosios dešiniajame krante, vadinama *Užupiečiais*; seniau tai buvo didelis kaimas, vėliau, Anykščiams plečiantis, įsijungęs į miesto ribas. Ši miesto dalis per Šventąją buvo sujungta anksčiau medinio, vėliau geležinio Prezidento A. Smetonos vardo tilto ir vandens malūno užtvankos. Čia yra geležinkelio stotis, kooperatyvo „Aruodo“ prekybos sandėliai, javų ir galvijų supirkimo punktai, vandeninis malūnas, elektros stotis, lentpiūvė, milo vėlykla ir kt.

Dabar tos grupės nebaudžiamos. Dar vasarą siūlėme Aukščiausieji Tarybai reorganizuoti prokuratūrą, demonopolizuoti prekybą, padidinti valdžią prieš savivaldybių savivaliautojus. Mūsų pasiūlymai atsimušė lyg žirniai į sieną.

Dabartinė vyriausybė mėgina apriboti, kitaip tariant, „išaldyti“ žmonių darbo užmokestį, pensijas. Tai nėra efektyvus būdas infliacijai sustabdyti. Jei didėja infliacija, turi didėti ir darbo užmokestis. Žmonės dabar pagamina dukat daugiau, negu uždirba, vadinasi, jie ne tik apgaudinėjami, bet ir apvaginėjami. Nei darbo užmokesčio, nei pensijų, nei būtiniausių biudžeto išlaidų nereiktų dirbtinai riboti, jei sąžiningai ir dorai dirbtų Lietuvos bankas. Sutvarkius Lietuvos banko atsiskaitymus, būtina kuo skubiau sutvarkyti įmonių tarpusavio atsiskaitymus, žemdirbiams ir pramonės įmonėms mokėti už pateiktus žemės ūkio produktus. Tai padėtų sustabdyti gamybos mažėjimą dėl lėšų stokos, nepamatuotą kainą augimą, ypač energetikoje. Atkreipkite dėmesį, kaip tyčia buvo vilkinama terminalo statyba, įsivieliant i tuščias diskusijas, tyčia nedaromos sutartys dėl energijos ir kuro tiekimo. Už visa tai gyventojai dabar moka iš savo varganų kišenių.

Gamybos smukimas bus sustabdytas iki šių metų pabaigos, jei tučiuojau bus įvetas litas, kaip vienintelis patikimas ekonomikos reguliuotojas ir gamybos augimo aktintojas. O litas bus tvirtas tik tuomet, jei neleisim atsirasti biudžeto deficitui ir naujų pinigų pertekliui. Litų turi būti ne daugiau, negu reikia rinkoje. Litas neteks vertės, jeigu pirkim iš Rytų žaliavas pasaulinėmis kainomis, o prekes pardavinėsim Rytams jų kainomis. Tai būtina didinti prekybą su

APGAUTOJI LIETUVA

(Atkelta iš 2 p s l.)

Vakarais.

Žmonės dabar yra susirūpinę pragyvenimo lygiu, ypač neramu pensininkams, invalidams, daugiavaikėms šeimoms. Jos yra ant skurdoribos! Tuo metu, kai bus prisitaikoma prie rinkos, reikia jiems garantuoti didesnes pensijas ir pašalpas. Antraip gatves užplūs jauni ir seni juoneliautojai. Šis laikas tarpas gali trukti gana ilgai. Til pamažu, iki kitų metų vasaros ar net rudens, galima pereiti prie didesnių kainų už butą ar komunalines paslaugas. Taip pat reikia neleisti, kad be reikalo būtų iš darbo atleidinėjami žmonės. O valstybinėse prekybos monopolijose, kurie viešpatauja daugelyje savivaldybių ir trukdo parduotuves normaliai aprūpinti prekėmis, būtina suardyti. Reikia, kad būtų antimonopolinės priežiūros tarnyba, kad būtų pažabotos monopolinės kainos.

Esminių permąnų ir rimtos pagalbos laukia kaimo žmonės. Todėl, tvirtinant 1993 metų vadybės biudžetą, parama žemės ūkiui ir ūkininkams iš gražių žodžių pagaliau turi virsti realia parama pinigais ir žemės ūkio mašinomis. 1993 metų biudžete ūkininkams turi būti skirta keli milijardai litų. Valstybiniai bankai turi būti įpareigoti ūkininkams kreditus teikti be jokių apribojimų ir lengvatinėmis sąlygomis. Tokia padėtis, kokia dabar yra kaime, kai bankai atsisako teikti lengvatinius kreditus, kai buvusieji viršininkai grobia, ką gali, o matininkai neskuba matuoti žemės teisėtiems jos savininkams, tik pykdo žmones. Tą pyktį vis pakursto kairieji, dėl tol netvarkos kaltindami ne save, o

kitus. Tokia jų iš seno puikiai įvaldyta politika.

Turime keletą metų palaikyti ir didesnes žemės ūkio produktų supirkimo kainas, o žemės reformą baigti iki kitų metų pradžios. Bet įstatymai ir Vyriausybės nutarimai kaime turi būti vykdomi besąlygiškai ir operatyviai, nes vilkinimas grąžinant ar skiriant žemę, kaimo žmonių apgaudinėjimas prilygsta ekonominiams nusikaltimams. Tokie nusikaltimai neturi būti užmiršti, anksčiau ar vėliau vagys ir grobstytojai turės atsakyti.

Gaila, kad netvarka perkorupciją palietė ir aukštus valdžios ešelonus. Valstybės biudžetą kai kas supainioja su privačia kišene. Todėl artimiausiu metu teiksime privataus verslo ir valstybės interesų

atskyrimo įstatymų projektus.

Kad padarytume visa tai, ad čia išdėstyta, reikia vienos sąlygos: Seime privalome turėti daugumą balsų. Tikiu, kad Santara „Už demokratinę Lietuvą“ pajėgs ją įgyti ir neprarasti, pasimokiusi iš karčių šios Aukščiausios Tarybos praradimų. Baigti noriu, tuo, kuo pradėjau. Lietuva dar apipinta buvusių nomenkaltūrininkų ir partokratų, trokštančių savo valdžią įtvirtinti apgaulėmis. Jų melą ir apgavystes reikia nugalėti tiesa. O vienintelė institucija, kuri sovietmečiu skelbė tiesą, sklaidė melo miglas ir už tai ypač nukentėjo, yra Lietuvos Katalikų Bažnyčia. Reikia atitaisyti jai padarytas skriaudas. Padėdami jai, padėsime savo valstybei ir jos piliečiams. Tuomet Dievas ir mums padės.

„Naujasis Dienovidis“
Nr. 41-41 1992 spalio 9-23

GEELONGAS

Pranešimas

Metiniame Geelong'o Lietuvių sąjungos klubo narių susirinkime 1992.XI.21 išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskyrė pareigomis sekančiais:

Pirmininkas - J. Gailius;
vicepirm - J. Medelis; vicepirm-kės moterų reikalams - I. Gailiuvienė ir M. Manikauskienė; sekretorė - B. Liebich, ir kasininkas - V. Cerakavičius.

Rev. komisija balsų dauguma sudaro: K. Starinskas, V. Bindokas ir G. Valaitienė.

Valdyba pirmame posėdyje 1992.XI.23 pasiskirsčiusi pareigomis

apsavarstė numatyto Kalėdinio pobuvio 1992. XII.5, ruošimą jaunimui ir senimui, kuris kas metai darosi didesnis ir pareikalauja daug darbo ir pinigų. Š.m. valdyba nutarė vietoja Kalėdų Senelio ir parengimo padaryti paramą sekančiais:

Geelong'o jaunių tautinių šokių grupei „Gegutė“	\$500
Lietuvos garbės konsulas Australijoje	\$100
„Lietuva“ jachtos jūrininkams viešint Melbourne	\$50
„Mūsų Pastogė“ ir „Tėviškės Aidai“ laikraščiams po	\$50
Geeling'o lietuviškai radijo valandėlei 3YR	\$25

Valdyba turėdama nepilnas dvi savaites laiko suruošti pobuvį, labai apgailėstauja ir atsiprašo visus jau užsirašiusius, o labiausiai vaikučius kurie nesulauks vaišių stalo ir Kalėdų Senelio. Valdyba galvoja vaikų nuvežimas į Lietuvių Dienas Sydney yra daug svarbesnis, o ypatingai šiuo sunkiu finansiniu laiku Viktorioje.

Geelong'o Lietuvių S-gos klubo v-ba

„Gyvybės stebuklas“ - knyga tėvams ir mokytojams. Rugsėjo mėn. 50 tūkst. egzempliorių tiražų pasirodė tėvams ir mokytojams skirta Džeko ir Barbaros Vilkių knyga „Gyvybės stebuklas“, kurią spaudai parengė Lietuvos Katalikų Bažnyčios tarpdiecezinė katechetinė komisija, iš anglų kalbos išvertė Birutė ir Vytautas Gerulaičiai. Knygoje aptariamas vaikų lytinio auklėjimo problemos. Prieinama ir visiems suprantama forma autoriai nori patarti, kaip iš krikščioniškų pozicijų atsakyti į neretai gana keblus vaikų klausimus, spręsti išskylančias lytinio auklėjimo problemas.

KALĖDŲ SENELIS

Atvyksta į Lietuvių Namus gruodžio 20 d. 2 val.p.p. susitikti su vaikučiais ir jų tėveliais.

Labai prašome nenuvilti Kalėdų Senelio ir apie dalyvavimą pranešti H.Statkuvieniė tel. 819 1434 arba V.Vaitiekūnienei tel. 379 2325.

Melb. Kat. Mot. D-jos valdyba

LIETUVIŠKŲ PARENGIMŲ KALENDORIUS MELBOURNE 1993

SAUSIS

2d. - 10d. Skautų stovykla, Sydneyje
Sekm. 10d. Liet. Ansamblis Žvelsa, 2.30 v.p.p. Liet. Namuose

VASARIS

Penk. 12 d. Parlamentarų priėmimas, Jub. salėje 6 v.v.
Sekm. 14 d. Nepriklausomybės Sventės Minėjimas, 2.30 v.p.p. Liet. Namuose
Antr. 23 d. Blynų Vakarais, Užgavėnių proga (Skautai)
Sekm. 28 d. Kat. Moterų D-jos Metinis susirinkimas seklyčioje

KOVAS

Sekm. 7 d. Kaziuko Mugė (Skautai) Jub. salėje
Sekm. 14 d. Apylinkės valdybos Metinis susirinkimas Jub. salėje
Sekm. 21 d. Saulių „Putvinskio“ Minėjimas Bend. kambaryje 2.30 v.p.p.
26 d. - 28 d. Skautų ESGAV Stovykla, Gilmore
Sekm. 28 d. Soc. Moterų D-jos Metinis susirinkimas Seklyčioje 2.30 v.p.p.

BALANDIS

Sekm. 17 d. M.L.K. Mar gučių Balius Klube 6.30 v.v.

GEGUŽIS

Sešt. 1 d. Skautų vakaronė
Sekm. 2 d. Kat. Moterų Draugijos Popietė Seklyčioje
Sekm. 9 d. Mot. Dienos Minėjimas Teatro salėje
Sekm. 16 d. Kalantos Minėjimas (ruošia Jaunimas) Teatro salėje
Sešt. 22 d. M.D.S. Balius

BIRŽELIS

Sekm. 13 d. Gedulos Diena Už Išvežtuosius Teatro salėje 2.30 v.p.p.
Sešt. 26 d. Petrines Parapijos Choras ruošia Parapijos Namuose

LIEPA

Sekm. 4 d. Valstybės Svente (ruošia Apylinkės valdyba) Jub. salėje 2.30 v.p.p.
Sešt. 10 d. Jaunimo Sąjungos Balius Jub. salėje
Sešt. 31 d. Saulių Balius Jub. salėje 7.30 v.v.

RUGPIŪTIS

Sešt. 14 d. Kat. Moterų Metinė Sventė (Klubo Patalpose)
Sešt. 21 d. Sportininkų Balius Jub. salėje
Sekm. 29 d. A.L.F. susirinkimas (Bend. Kamb.) 2.30 v.p.p.

RUGSĖJIS

Sekm. 5 d. Apylinkės valdyba „Tautos Padėkos Diena“
Sešt. 18 d. Melb. Liet. Klubo Metinis susirinkimas 3 p.p.

SPALIS

Sešt. 2 d. „Talkos“ Metinis susirinkimas Jub. salėje 2 v. p.p.
16 d. - 17 d. Soc. Globos Mot. Draugija Vajus (Turgus) Jub. salėje
Sešt. 23 d. Spaudos Balius (Apylinkės v-ba) 7.30 v.v.

LAPKRITIS

Sekm. 21 d. Kariuomenės Sventės minėjimas Teatro salėje 2.30 v.p.p.
Penk. 26 d. Kalendoriaus sudarymas 7 v.v.

GRUODIS

Sešt. 4 d. „Gintaro“ Vakarone Jub. Salėje
Sekm. 5 d. Melb. „Dainos Sambūrio“ Metinis koncertas
Sešt. 11 d. Melb. Skautų „DžiugoTunto“ iškyla, Yarra Bend
Sekm. 12 d. Mokyklos Uždarymas 2.30 v.p.p.
Sekm. 19 d. Kalėdų Eglutė (Kat. Mot. Draugija) Jub. salėje 2 v.p.p.
Penk. 31 d. Naujų Metų Sutikimą ruošia M.L.K. valdyba

Kristus Karalius - Didžioji Šventė, kartu ir mūsų Liet. Kat. Parapijos šventė šv. Kazimiero Šventovėje buvo tikra sielos atgaiva giliais jausmais perduota ir priimta.

Lapkr. 20 d. šeštad. paruošta Liet. Radijo Valandos dalelė, kurią perdavė gerb. mūsų klebonas kun. Juozas Petraitis M.I.C. ir At-kų pirm. Augustinas Kubilius. Kun. Klebono žodis buvo aiškus vaizdas Karalių Karaliaus - Viešpačių Viešpaties ir šiltas nuoširdus parapijiečių pasveikinimas. A.Kubiliaus paskaitoje perduotas labai ryškiai Kristus Valdovas, perbėgant trumpai, taikliai visą Kristaus gyvenimo istoriją net ir laikotarpį Kristaus atėjimą pranašaujantį; Jo parinkta muzika iškilmei tinkama, sudarė nuotaiką duotomis mintimis pamąstyti.

Tos pačios dienos vakare 7 val. vak. audroms, vėjui ir lietuviams siaučiant, gausiai susirinkime šv. Kazimiero Šventovėn, kur vyko Klebono paruošta „Šventoji Valanda“ su atgailos liturgija ir bendruoju išrišimu.

Taip gera čia, tikra Viešpaties Kristaus ramybė, uždarius duris gamtos ir sielų audroms. Visur žiedai - baltos lelijos, raudonos rožės /Jovitos Vosylienės išpuošta Bažnyčia/. Kun. J.Petraitis

Adelaidė

nuoširdžiai giliom mintim mus ruošia išpažinčiai, šv. Kazimiero Bažnyt. choras vadovaujamas N.Masiulytės-Stapleton, jautriai gieda ir mūsų širdyse visa tai sužadina atgailą, kylančią malda. Kun. Klebono aiškinantys pamokantys žodžiai, bendrasis išrišimas, palaiminimas.

Baigiant, užgesinamos šviesos, tik Altorius dangiškai šviečiantis su Kristumi Kryžiuje, maldai suklupusiu šv. Kazimieru, kunigu baltuose badžnyt. rūbuose - tikra šventa iškilmė; mumyse susikaupimas, meilė, malda...

Sekmad. 21 d. lapkr. 11 val. Iškil. Mišios šv. Kazimiero šventovėje. Tęsiasi nuotaika vakar vakaro sukurta. Šv. Kazimiero Bažnyt. choro giesmė, įnešama Liet. Kat. Moterų Dr-jos vėliava / S.Ciplienė, G.Damaševičienė, J.Nekrošienė taut. rūbais pasipuošusios atneša/ ir Ateitininkų /nešama A.Kubiliaus, R.Stankevičiūtės, V.Bardauskaitės taip pat vilkinčių taut. rūbais./

Mišias aukoja kun. J.Petraitis. Ižanginę Mišių mintį paruošęs skaito Parapijos Tarybos vice-pirm.

Kariuomenės šventė Sale

Sale Seniūnija lapkričio 21 d. suruošė prieškalėdines pamaldas ir čia į tradiciją įėjusią Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Pirmiausiai Sale Seniūnė E. Eskirtienė palydėjo iš Melbourne atvykusį kun. Pr. Dauknį aplankyti Sale ligoninėje Kostą Matukevičių ir jis priėmė šv. Sakramentus. Taip pat namuose šv. Sakramentus priėmė ir silpnutė, visuomet priežiūros reikalinga Petronėlė Sidarienė.

Seselių bažnyčioje šv. Mišias aukojo už Lietuvos karius kun. Pr. Dauknys, o seniūnė E. Eskirtienė perskaitė sąrašą Sale mirusių lietuvių ir už juos meldėmės. Šv. Mišių skaitymus atliko pati Seniūnė E. Eskirtienė, viešnia iš Latrobe Valley Veronika Koženiuskienė, Tikinčiųjų malda - Vida Rutkauskienė. Visų sutartinai giedamos lietuviškos giesmės gražiai skambėjo ir visi priėmė šv. Komuniją.

Po pamaldų minėjimas vyko Seniūnės Elenos Eskirtienės sodyboje, kuri buvo puikiai išpuošta tautiniais simboliais, relikvijomis iš Tėvynės Lietuvos. Paskaitai

pakviestas ALK Federacijos pirmininkas Edvardas Sidlauskas. Pirmiausiai jis visus pakvietė Tylos minute pagerbti žuvusius Lietuvos karius, šaulius, partizanus. Jo paskaita buvo labai įdomi apie kariuomenę ir kovas už Tėvynės Lietuvos laisvę per šimtmečius ir dabar. Gausiais plovimais padėkojome paskaitininkui. Po paskaitos Seniūnė pakvietė savo išpūdžius trumpai papasakoti eilę aplankiusių Tėvynę. Čia kalbėjo Monika Sodaitienė, Kazys Šimkūnas, Gerardas Baleiša, o Bronius ir Onutė Vitkauskai turėjo padarę ištiesą video filmą, lankydami Tėvynę. Tai buvo naudinga ir įdomu išgirsti kiekvieno skirtingus išpūdžius ką Tėvynėje patyrė. Sekė vaišės, pasidalinta Kūčioms plotkelėmis, loterija, aukų lapas pagalba Lietuvai.

Nors buvo gana lietingas oras, bet iš plačių apylinkių suvažiavo geras pusšimtis lietuvių. Taip Tėvynės meilė visus čia suvedė. Visi esame dėkingi Seniūnei E. Eskirtienei už gražų šios šventės suorganizavimą.

P.D.

V.Baltutis jautriai surišęs su mūsų Parapijos 32-rom metinėm ir Lietuvos sunkia padėtimi. Gražus kun. Klebono pamokslas. Auką atnešė S.Pusdešrienė ir V.Baltutis. Šv. Kazimiero bažn. choro Vadovės puikiai parinktos ir šioje dienoje ypatingai jautriai nuskambėjusios giesmės.

Ir vėl mūsų Tėvynei tikrosios laisvės šauksmas ir vėl „Rūpintojėlio malda“... Kada, o Kristau Valdove, kada mūsų Tėvynė taps tikra tikrą lietuvių Lietuva?

Po Mišių Klebonas pakvietė visus salėn, kur šia proga, parapijos taryba laukia savo parapijiečių, paruošusi lietuviškus pietus ir priedo - vyno, kuris pradžiugintų mūsų širdis. Pietus paruošė parap. tarybos narė P.Kasčiukaitienė su pagelbininkėmis.

Salėje mielas šventiškas klegesys, skanūs pietūs ir įvairiausi skanumynai prie kavutės ilgai sulaukė mus čia jaukioje, draugiškoje, pakilioje nuotaikoje.

Ir jau 1992 m. Kristaus Karaliaus šventė praeityje...

Mirtis

Lapkričio 14 d. mirė Natalija Beatričė Vakselytė 50-ties metų amžiaus. Gimė Vokietijoje, Australijon atvykus mokėsi Loreto kolegijoje iki trečios klasės. Vėliau susirgo ir buvo ligoninės globoje. Tėvelis mirė 1978 m. Mamytė Ona Vakselienė nuolatos - labai dažnai dukrelę lankė ir nuoširdžiai prižiūrėjo, nors ir ligoninėje esančia.

Lapkr. 18 d. 9.30 val. šv. Kazimiero bažnyčioje sukalbėta Rožinis, klebonas kun. J.Petraitis aukojo gedulingas Mišias su pamokslu, N.Masiulytė-Stapleton pagrojo vargonais. Nulydėta į Centennial Park kapinių krematoriumą.

Nuoširdžiai užjaučiame Motiną ir gimines netekimo skausme.

Marija Motinėle savo meilės glėbiu teapkabina Mirusiąją.

Nelaimė ištiko O.P.Stimburių šeimą

Gawlerij'e potvynio metu paskendo p.p. Stimburių sūnus Gintautas. Ieškota net kelias savaites, nerasta. Siurpi nelaimė. Užjaučiame šioje baisioje nelaimėje Tėvus ir visą šeimą. Zuvusįjį prisimename maldoje. S.P.

MELBOURNO SPORTININKAMS PRANEŠIMAS

42-ji Lietuvių Sporto Šventė įvyks Sydnejuje. Varžybos įvyks sekančiose šakose: krepšinis, tinklinis, golfas, biliardas, lauko tenisas, stalo tenisas, skuošas, plaukimas ir kitos šakos.

Norintieji šioje šventėje dalyvauti prašome kuo greičiau užsiregistruoti pas Rimą Mickų, telefonas 458.1840 ir Judita Dagienė, telefonas 366.2903.

"Varpo" Klubo valdyba

Nuoširdžiai sveikiname

PETRĄ MORKŪNĄ

Melbourno parapijos Choro dirigentą, chorui vadovaujant jau 28 metus, jam sulaukus 80 metų amžiaus jubiliejaus.

Su didžia pagarba, meile ir giliu dėkingumu - su Dievo palaima

Ilgiausių Metų Petru!

Kun. Pr.Dauknys

Melbourno Lietuvių Parapijos taryba

PADEKA

Socialinės globos moterų draugijos 40 metų jubiliejinė mugė, įvykusi lapkričio 14 ir 15 d. davė daug pelno, kuris yra skiriamas Kauno vaikų invalidų globos draugijai. Prie mugės pasisekimo prisidėjo daug padėjėjų, kuriems esame labai dėkingos.

Ypatinga padėka G.Gasiūnienei už mugės suorganizavimą, A.Karazijenei už reklamą, I.Kirby-technikinę pagalbą, E.Klupšaitėi už užrašus ir plakata, dail V.Simankevičiui už Kalėdinių kortelių sukūrimą ir jubiliejinį užrašą, M.Gasiūnui, J. ir JI. Janavičiams, G.Gasiūnienei už fantus jubiliejinėi loterijai, ponioms, kepusioms ir aukojusioms pyragus, Kalėdinius papuošlaus dariusioms, vyrams, dirbusiems prie stalų sustatymo, ponioms, dirbusioms ir stovėjusioms prie prekystalių, drabužių, loterijos ir kavinės, klubui už leidimą naudotis patalpomis ir visiems neišvardintiems, kurie darbu ar daiktinėmis aukomis prisidėjo prie mugės suruošimo ir pasisekimo.

Mugės metu pinigais aukojo: \$200 Geelongo moterų draugija, po \$100 Andrikonienė, F.Gružas, \$50 A.Stupuras, \$30 J.Janavičienė, po \$20 O.Alekniene, A.Bajoras, Z.J.Kalpokai, Samuliai, Stagys, E.I.Vaitkai, po \$10 P.Adamavičienė, J.Barkienė, X, Stagienė, \$5 O.J.Bratiškai.

Ačiū visiems

Socialinės Globos Moterų D-jos valdyba

PRANEŠIMAS

Už A.†A. Stasį Ramanauską, metinės šventos Mišios įvyks gruodžio mėn. 19-tą dieną 2-trą valandą po pietų šeštadienį, Lietuvių namuose koplyčioje, 44 - 50 Errol St, North Melbourne.

Kviečiami visi kurie galite dalyvauti, Šauliai, Ramovėnai, ir jo pažįstamieji.

Už Stasį visi per jo metines šventas Mišias, koplyčioje pasimelsime ir po Mišių Klube paskutinį kartą prisiminsime Stasį ir leisime jam ilsėtis ramybėje amžinai.

Praneša Vitas ir Vesna Sukevičiai

VIETOJE GĖLIŲ

A.†A.Jurgytei Liesienei mirus, vietoje gėlių Kauno vaikų invalidų globos draugijai per Socialinės globos moterų draugiją Melbourne aukojo: \$70 E.P.Jones, \$50 G.P.Moxham, \$30 Health Pharm. Pty Ltd, po \$20 G.V.Ališauskai, O.J.Bratiškai, S.F.Kopokoulukis, J.H.Pletai, S.R.Rindzevičiai, po \$15 a.V.Bieliauskai, E.B.Smalioriai, po \$10 J.Balčiūnas, S.Jeršovienė, P.Lazutka, E.E.Margan-Marganavičiai, M.Medeišienė, L.Petrusevičienė, L.G.Samsonai, Theo Smirnis, J.M.Venckai, po \$50 O.Baubinienė, M.E.Matulioniai.

Dėkojame už aukas,

Socialinės Globos Mot. D-jos v-ba

IS MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Jo Ekselencija Paulius Baltakis OFM Vyskupas lietuviams katalikams už Lietuvos ribų skelbia Rožančiaus Maldos Žygi už pilnutinę Lietuvos laisvę ir religinį atgimimą, Rusijos kariuomenės išvedimą iš Lietuvos. Šį Žygi Melbournie lietuvių parapija pradėjo lapkričio 29 d. Advento I sekmadienį po lietuviškų pamaldų visi sukalbėjo Rožančiaus vieną paslaptį ir kunigas kviečia visus namuose, šeimose, kartu ar paskirai kasdieną Vyskupo prašymu sukalbėti Rožančiaus bent vieną paslaptį. Jei atsiras bent 10% tokių maldos žmonių, susidarys stipri maldos armija, neregimu būdu kovojanti už pilnutinę Lietuvos laisvę ir dorinį bei religinį jos atgimimą.

Gyvojo Rožančiaus Brolija gruodžio mėnesį meldžiasi: Padėka Dievui už mums suteiktas malones

Už lietuviškų pamaldų perkėlimą iš šv. Jono bažnyčios į šv. Marijos - Jūrų Zvaigždės bažnyčią, kuri yra netoli Lietuvių Namų. Lapkričio 29 d. po lietuviškų pamaldų 147 balsavo už perkėlimą, 12 balsavo už pasilikimą šv. Jono bažnyčioje. Naujoje bažnyčioje pradėsime pamaldas vasario 7 d. Nuo Naujų Metų kiniečiai išeina iš tos bažnyčios ir mums lieka laisva vieta. Australų pamaldos sekmadieniais baigiasi lygiai 11 val. ir kol žmonės išsiskirsto už

pusvalandžio bažnyčia jau lieka mums. Ir čia pamaldos bus visuomet lygiai 12 val. Dar reikia Arkivyskupas patvirtinimo. Šv. Jono bažnyčia nuoma metus buvo \$3,000, o naujoje vietoje šv. Marijos metinė mums nuoma bus pigesnė \$2,000.

Parapijos išlaikymui bendra suma aukojo: po \$100 J Kirša, J. Mikštas, Milinskas, J. Venckus, NN; po \$70 O.&J. Bratiškai, E.&V. Kizelis, A. Varkalienė; po \$65 A. Bakaitis, J. Mulevičius; po \$50 J.&P. Arai, A. Gylienė, S. Ribačiauskienė, S. Šiuškus, A. Uoselis; po \$40 R. Kaunienė, P. Morkūnas, S. Sikorskis, E.&M. Sidlauskai; po \$30 M. Medešienė, V.&D. Sparvelis, M. Verbyla; po \$20 A. Macky, A. Tamašauskas; po \$10 L. Kilčiauskas, A.&G. Ramanauskai. Visiems aukojusiems ir kartu prisijungusiems dar ir „Tėviškės Aidų“ prenumeratas, nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknys.

Kūčioms plotkelių galima gauti sekmadieniais prie bažnyčios pas Juozą Jurgelaitį, kuris paskirsto ir sekmadienių Mišių skaitymus.

Stasio Ramanausko mirties I metinėse šv. Mišias už jo vėlę užprašė Vytautas Sukevičius Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių Namuose gruodžio 19 d. šeštadienį 2 val.

Morningtone prieškalėdinės pamaldos gruodžio 12 d. šeštadienį, 12 val. bus Juozo ir Aldonos Kairių sodyboje, 28 Macdonald Grove, Mornington. Kviečiami visi!

Kariuomenės Šventės minėjimas

Lietuvos Kariuomenės atkūrimo šventė buvo paminėta Sydnejuje lapkričio 22 d. Minėjimą suruošė LKV Sąjungos „Ramovė“ Sydnejaus skyrius.

Už žuvusius Lietuvos karius šv. mišias atnašavo Kun. P. Martūzas. Ši šventė sutapo su perkelta į naują datą ir Kristaus Karaliaus šventė, kad Kun. Martūzas savo pamokslu kalbėjo abėjomis temomis.

Ramovėnai pamaldose dalyvavo su savo skyriaus vėliava. Skaitymus atliko pats pirm. A. Vinevičius. o aukas atnešė ramovėnai Vincas Kondrackas ir Jz. Makūnas. pamldose giedojo Dainos choro giesmininkai, vargonais palydėjo A. Kramilius.

Po pamaldų vyko minėjimas Lietuvių Namuose Bankstowne. Minėjimą atidarė skyriaus pirm. A. Vinevičius. Įnešus skyriaus vėliavą šiai dienai skirtą invokaciją skaitė kun. P. Martūzas. Tylos minutėje pagerbti žuvę ir mirę ramovėnai. Į minėjimą atsilankęs ALB Sydney Apylinkės pirm. inž. Vytautas Juška šiltu žodžiu pasveikino ramovėnus, suruošusius šį minėjimą ir bendruomenės nariams į jį atsilankiusiems.

Turininga paskaitą apie Baltijos jūros strateginę reikšmę Lietuvai skaitė Australijos laivyno Commander Rimas Dičiūnas RAN. Šią paskaitą būtų įdomu matyti ištiesai atspausdintą spaudoje.

Su savo kūryba ir šį kartą ramovėnus pagerbė mūsų nepavargstantis poetas Juozas Almis Jūragis.

A. Kramilius paskaitė žiupsnelį iš savo patirties paskutinėse gen. P. Plechavičiaus Vietinėje Rinktinėje. Tai šiurpus netolimos istorijos lapas, kur vokiečiai atkeršijo lietuviams nestojusiems į Vokiečių kariuomenę, sušaudydami 70 nekaltų vyrų iš trijų batalijonų, nuginkluotų Vilniaus krašte.

Alfa Savickienė padėkavo eilėraščių Kariui, o po jo su dainininkais V. Račkausku, P. Andriukaičiu ir Jadvygai Mušcinskienei pritariant gitara padainavo kariams artimų melodinių dainų.

Sydnejaus skyriaus buvo apdovanoti Garbės nario ženklais ir pažymėjimais, Prel. P. Butkus MBE, Vincas Kondrackas, Juozas Makūnas ir Pranas Sakalauskas-Sakas.

Specialų įremuotą sveikinimą 75-tojo gimtadienio proga poetui Juozui Almiui Jūragiui, už nuopelnus ir talką ramovėnams, įteikė pirm. A. Vinevičius. Šiam darbščiam, nuoširdžiam bendruomenės darbininkui buvo sugiedota Ilgiausių metų.

Minėjimas buvo baigtas visiems kartu giedant Tautos himną. Aukos šios dienos proga buvo renkamos Lietuvos invalidų našlaičių namams (Danutės Baltutytės fondui).

Dėkingi esame programos dalyviams ir Sydnejaus visuomenei atsilankius į minėjimą ir kartu parėmus vargšus našlaičius Lietuvoje. Minėjimo eigą koordinavo skyriaus garbės narys, sekretorius Antanas Kramilius. kor.

A.†A. Stanislava Kolakauskienė 1906.VI.14 - 1992.X.22

Po širdies priepuolio ligoninėje, spalio 22 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė sydneyškiams gerai pažįstama ir gerbiama Stanislava Kolakauskienė, 82 metų.

Velionė Stanislava Kiršinaitė gimė Šiaulių apylinkėje ūkininko šeimoje, kur augo trijų seserų ir brolio draugystėje. Eidama septintus metus Stanislava netenka tėvo. Velionės motina pasistengė, kad ji gautų aukštesnį išsilavinimą. Besimokindama Šiaulių gimnazijoje velionė priklausė tik įsisteigusiai ateitininkų organizacijai ir Šiauliuose įsisteigusiai pirmajai mergaičių skautų skilčiai.

Baigus mokytojų seminariją velionė pasirinko mokytojos profesiją pradėdama darbą su mažučiais, vaikų darželyje, nes labai mėgo mažus vaikus.

1936 metais susipažįsta su advokatu Emilijonu Kolakausku ir sukuria šeimą. Persikelia gyventi į Kauną, kur susilaukia sūnų - Tado, Jurgio ir dukros Juditos. Vyriausias sūnus Tadas miršta tik sulaukęs 2-vejų metų, dėl kurio velionė visą gyvenimą labai pergyveno.

Artejan: bolševikams antrai okupacijai Kolakauskai su mažamečiais vaikais pasitraukia į vakarus ir pasibaigus karui apsistoja Hanau pabėgėlių stovykloje, Vokietijoje.

Prasidėjus emigracijai Kolakauskų šeima pasiekia

Melbourno Bendruomenės Apylinkės valdyba

Kviečia sausio mėn. 10 d. (sekmadienį) 1993 m. visus lietuvius su svečiais dalyvauti Klaipėdos profesinio ansamblio „Žvelsa“ koncerte Lietuvių Namuose 2.30 p.p. Programoje klasikinė ir folklorinė muzika ir dainos.

Grupė sėkmingai koncertavo JAV-se, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Europoje. Įėjimas - \$10. Jaunimui iki 16 metų - veltui.

Melbourno B-nės Apyl. v-ba

Kor.

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ FONDO KREIPIMASIS

Primename, kad visi paaukoję \$25 arba daugiau ALF-ui ir nebūtinai vienkartinė auka, turi teisę tapti pilnateisiais ALF nariais, tačiau ne visi šią sumą paaukoję randasi Fondo narių sąrašuose. Tapti pilnateisiu nariu reikalingas formalus pareiškimas. Norime, kad visi aukojusieji \$25 ar daugiau turėtų galimybę gauti Fondo metines apyskaitas, dalyvauti susirinkimuose ir spręsti Fondo reikalus. Tam tikslui atsiekti prašome šiuos dar nenarius aukotojus užpildyti ir gražinti Fondo valdybai čia spausdinimą pareiškimą.

Kviečiame į ALF narių tarpą visus aukotojus. Užpildžius šį pareiškimą prašome pridėti \$25 arba skirtumą nuo iki šiol paaukotos sumos, kaip vienkartinį nario įstojamąjį mokestį.

Australijos Lietuvių Fondas neturi metinio nario mokesčio ir savo nariams nestato jokių finansinių įsipareigojimų, išskyrus įstojamąjį mokestį.

ALF valdyba

Pavardė ir vardas

Adresas

Australijos Lietuvių Fondo valdybai
PO Box 11
North Melbourne Vic. 3051

Prašau mane priimti Australijos Lietuvių Fondo nariu. Sutinku vykdyti visas nario prievoleles, aptartas Fondo memorandume ir nuostatuose. Kartu pridedu dolerių nario mokesčiui.

.....
Data

.....
Parašas

Švedijos miškuose apsilankius

AUKOS

Svedijos kraštovaizdyje dominuoja miškai, ištisus šimtmečius buvę gyvybiškai svarbūs šalies ekonomikai. Jų yra beveik 24 mln. ha. Krašto miškingumas - 58%. 73% visų miškų yra privatus, iš jų 49% priklauso fiziniams asmenims ir 24% stambioms kompanijoms (daugiausia popieriaus pramonės). Privatių miško savininkų yra apie 250 tūkst. Visuomeniniai miškai sudaro 27%, iš jų 19% priklauso valstybinėms įmonėms ir 8% bažnyčioms, gynybos ministerijai, universitetams, municipalitetams. Eglėnų Svedijoje - 46%, pušynų - 37, lapuočių - 15 ir kitų medžių - 2%. Kasmet iškertama 70 mln. kietmetrių medienos, o prieaugis - 90 mln. kietmetrių per metus. Kasmet iškertama 40 tūkst. hektarų miško. Miškų įstatymas privalomas visiems miškų savininkams. Pirmas miškų ūkį reguliuojantis dokumentas Svedijoje priimtas 1903 m. Siuo metu galioja 1979 m. įstatymas. Jis gama trumpas ir įtaigios formos. Leitmotyvas - nekenk miškui. Įstatymas reikalauja, kad tankūs želdiniai ir jaunuolynai būtų retinami, brandūs miškai nacionaliai kertami, kad pagrindinio kirtimo miškai būtų atsodinami. Visiems miškų naudotojams privalomi miškotvarkos planai.

Siuo metu jau baigiamas rengti 1990-1991 metų patikslintas įstatymas, kuris labiau rūpinsis daugiatiškiu miškų naudojimu, visuomenės švietimu. Paragrafai apie miško kirtimą, bus sutrumpinti. Nebus reikalaujama, kad kiekvienam miško savininkui būtų rengiamas miškotvarkos projektas. Savininkas pats spęs, ar jam reikia, ar nereikia tokio projekto. Kaip laikomasi miškų įstatymo, kontroliuoja Nacionalinė miškų tarnyba ir jos padaliniai grafystėse bei valsčiuose. Ši tarnyba, kurioje dirba per 2 tūkst. žmonių, nėra žemės valdytoja, nedalyvauja rinkoje: medienos neperka ir neparduoda. Ji rengia miškotvarkos planus, organizuoja miško savininkų reguliarių mokymą, išleidžia daug informacinės medžiagos, bendradarbiauja su spauda, televizija. Taip pat organizuoja miško savininkų judėjimus: „Valykite savo miškus“ (1960-1970 m.), „Naujas miškas (1975 m.), „Ateities miškai, miškai ateičiai“ (1980 m.). Šių metų judėjimas - „Turtingesnis miškas“. Tokiu pavadinimu išleista ir knyga, kurioje įtaigai atskleidžiamas nuostabus miško pasaulis. Svedijoje apsilankėme pas 2 miško savininkus. Vienas turi 310 ha., o kitas 245 ha. miško. Be to, jam dar priklauso apie 30 ha. dirbamos žemės, 15 ha. pievų, laiko atitinkamai 20 ir 50 karvių. Miškai kuo puikiausiai tvarkomi:

nematėme sausulių, išvirtusių medžių. Iškirstos biržės laiku apsodintos. Svečiavomės ir privačioje popieriaus pramonės įmonių kompanijoje „MODO“, kurios nuosavybė - per 1 mln. ha. miškų. Stebėjomės nepaprastu miškų kirtimo ir sodinimo darbų mechanizavimu ir automatizavimu.

Ką gi iš kaimynų švedų galime perimti ir diegti Lietuvoje? Labai daug ką, bet tam reikalingas laikas, ir nemažas, kuris suformuotų žmogaus požiūrį į darbą. Švedų miškų ūkio specialistai dar šiais metais padės patikslinti jau parengtą Lietuvos miškų įstatymo projektą. Beje, švedai jau su juo yra detalai susipažinę ir mano, kad tekstas per ilgas. Firma „Interforest AB“ rengs mūsų miškų ūkio ir medžio pramonės programą. Numatoma užbaigti 1993 metų pabaigoje.

Siuo metu Lietuvoje miškai gražinami buvusiems savininkams. Pareiškimų yra per 60 tūkstančių, vienas žmogaus pageidauja susigrąžinti vidutiniškai apie 5 hektarus miško. Visiems atsiėmus savus plotus, privati nuosavybė

sudarytų apie 20-22% visų Lietuvos miškų. Toks procentas Lietuvoje buvo ir 1938 metais. Tačiau šis skaičius gali keistis. Siuo metu į valstybinį miškų fondą pateko nemažai buvusių kolūkinų miškelių, kurie yra toli nuo didesnių girių. Tokius miškelius galėtų nusipirkti ūkininkai, ypač tie, kurie visai neturi miško. Švedų specialistų nuomone, Lietuvoje ateityje privatių miškų galėtų būti apie 50%. Per artimiausius 3-5 metus turime pasirūpinti, kad buvę savininkai, atgavę savus miškus, galėtų normaliai juose ūkininkauti. Ministerijos parengti privatių miškų tvarkymo ir naudojimo laikinieji nuostatai, palyginti su Svedijos, yra per griežti. Savininką nori kontroliuoti ir miškininkai, ir gamtosaugininkai. Šie nuostatai skirti trumpam pereinamajam laikui. Net neabejoju, kad jie vėliau bus pakeisti, nes lietuvis nuo seno ir be jokių raštų supranta, kaip reikia miškininkauti.

Rimantas Grikevičius
Miškų ūkio ministerijos Miškų politikos skyriaus viršininkas
(„L.A.“ Nr. 182)

Lietuvoje išrinkti komunistai

Stebėtinoje rinkimų pergalėje buvusi Lietuvos komunistų partija praėjusio sekmadienio rinkimuose iškilo kaip stipriausia partija, kuri surinko dvigubai tiek balsų, kiek surinko pono V. Landsbergio vadovaujamas Sąjūdis.

Pagal turimus rezultatus LDDP, kaip komunistų partija vadinasi dabar, surinko daugiau kaip 40% balsų. V. Landsbergio partija surinko apie 20% pirmuose postsovietiniuose rinkimuose.

Parama Sąjūdžiui sugriuvo, dėl esančios ekonominės krizės krašte ir dėl politinių nesutikimų viduje, o tai susilpnino partiją, kuri, taip pat reiškia judėjimą, kuris buvo prieš nepriklausomybės atgavimą masiškai remiamas. Maždaug trečdalis Lietuvos fabrikų užsidarė, kuro pristatymas yra desperatiškai žemas, o ilga ir karšta vasara sunaikino daug derliaus.

Algirdo Brazauskas, LDDP lyderis, prisipažino, jog jis tokios aiškios pergalės nesitikėjo. „Tai buvo man siurprizas“, - jis pasakė. „Žmonės parėmė realią nuosaikiųjų jėgą“.

Ponas A. Brazauskas pasakė, kad jis įves Lietuvos pinigus, bet stengsis palengvinti Tarptautinio Valiutos Fondo reikalavimus. Jis taip pat pažymėjo, jog jis bandys iš Rusijos gauti energiją ne pasaulinėmis kainomis, kuriomis Lietuva yra priversta mokėti dabar, bet kiek pigesniais kainomis.

Ponas A. Brazauskas, kuris buvo

Lietuvos komunistų partijos lyderis Sovietų Sąjungos pabaigos eroje, jau seniai yra populiarus.

Kai pagaliau buvo paskelbta nepriklausomybė, prieš praėjusių metų rugsėjo perversmą, ponas A. Brazauskas ir jo partija pasitraukė į užkulius. Bet chaosas ir abejonės dėl nepriklausomybės grąžino jį atgal.

Stev'as Cranskowas
 („The Independent“ 92.10.27)
 („Europos Lietuvis“ Nr. 32)

Noriu susirašinėti

Man labai domina lietuvių gyvenimas Australijoje, labai norėčiau surast bendraminčių. Man 41 metai. Patiems mažiausiems rašau pasakėles, o suaugusiems - eilėrašciai rimti ir su jumoru. Rašantis visada supras rašantį. Mėgstu naujas pažintis, mėgstu keliauti.

Laima Matutyte,
V. Krėvės g-vė 115-7,
Kaunas 3041
Lietuva.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvird., 5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Penktadieniais 5 - 11.30 val.

Šeštadieniais 2 - 12.30 val.

Sekmdieniais 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad nuo 6 val.

Sekmdieniais nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 708 1414.

POSTUP TRAVEL

kviečia visus atsilankyti mūsų kelionių biurą,
902 Mt Alexander Road, Essendon, Vic, 3040.

Paruošime jums kelionę į Rytų Europą ir atgal - pakvietimus, vizas, apsidraudimą ir t.t.

Siūlome geras kainas kelionėms į Europą ir atgal ir į kitus pasaulio kraštus.

Prašome skambinti Sonia, Mary arba Margaret, kurios sutvarkys visus jūsų kelionės reikalus.

Telefonas 370 3022, Fax 370 5361

(Leidimo nr. 30018)

Melbourn Apylinkės valdybos vajuje 15 d. ir 22 d. lapkričio 1992 padėti „Lietuvos“ jachtos jūreiviams jų kelionėje aplink pasaulį aukėjo: Po \$100 J.Balčiūnas, A. ir S.Gabai, B. ir A.Staugaičiai, A.Stupuras. Po \$50 A. ir V.Dagiai, R.Dagys, V. ir L.Lipkevičiai, B.Prašmutaitė, M.Prašmutienė, J. ir M.Venckai. \$25 K. ir N.Bartaškos. Po \$20 V.Ališauskas, Z.Anučiauskas, Z.Augaitis, S. ir V.Bartuška, P.Bimba, L.Bučelis, P.Bugvilionis, M. ir D.Didžiai, L.Didžienė, V.Dumskis, S.Erminas, A.Galiauskienė, A.Grikšelis, A.Gutcaitis, J.Jasulaitis, J. ir A.Lekniai, P.Morkūnas, G. ir L.Samsonai, V.Samulis, J. ir T.Seliokai, P.Siukienė, V.Vaitkus, J.Valiauga, Dr. K.Zdanius, E.Zdanavičienė, M.Žiogienė. Po \$10 O.Alekniene, D.Baltutienė, K.Garliauskas, A.Jankevičius, V.Lukaitis, K. ir D.Lynikai, E.Marganavičius, E.Matiulionis, J.Metrikas, L.Milvydienė, J.Oželis, Dr. E.Petrikas, Z.Pranckūnienė, G.Ramanuskienė, A.Rukšėnas, A.Savickas, D.Sparvelienė, M.Smelter, E. ir M.Sidlauskai, V.Sukevičius, E.Varnienė, J.Zalkauskas, G.Zvinakis. Po \$5 F.Andriukonis, J.Brūžis, K.Mieldažys, J.Miškinis, p.Prokupavičienė, O.Szentimrey, M.Verbylienė. \$3 J.Zitkevičienė. \$2 M.Saženienė. Viso \$1515.00.

Visiems aukotojams širdingas ačiū.

Paulius Jokubaitis
Valdybos Pirmininkas

Vilniuje Trys universitetai. Nuo rugsėjo 1 dienos Vilniuje yra jau trys universitetai. Trečiasis - Pedagoginis Institutas, kuris yra pasiryžęs pateisinti darbus.

Universiteto vardo suteikimo iškilmės įvyko šv. Mišiomis Švč. Mergelės Marijos nekalto prasidėjimo bažnyčioje, Žvėryne. Po iškilmų persikėlė į Operos ir baletų teatrą, kur inauguracinę kalbą pasakė Aukšč. Tarybos pirmininko pavaduotojas B. Kuzmickas. Dalyvavo begalė svečių, tarp jų - Didžiosios Britanijos, Prancūzijos, Norvegijos, Lenkijos ir kitų užsienio valstybių, pasiryžusių bendradarbiauti su naujuoju universitetu, ambasadoriai, pedagogai, studentai. „L.L.“ Nr. 19(1641)